

ARXIU/JAUME PONS

MEMÒRIA GRÀFICA

Remodelació del pont de la Reforma

■ En el decurs dels anys 60 del segle passat, es van portar a terme diferents obres de remodelació del pont de la Reforma de Manresa, construït entre els anys 1940 i 1943, tal com constava a la placa de pedra del mateix pont. Les obres de remodelació van comportar l'enderroc d'una part important de tota la seva construcció per tal d'adequar-lo al trànsit de vehicles des de la plaça de la Reforma fins a l'estació de la Renfe, ja que inicialment només era transitable per a vianants. Per **Jaume Pons**

HISTÒRIES DEL BAGES - NÚM. 289

L'ermita de la Guia (1)

La Mare de Déu de la Guia era protectora dels viatgers que s'hi encomanaven abans d'emprendre un viatge. Per **Francesc Comas**

REVISTA DOVELLA

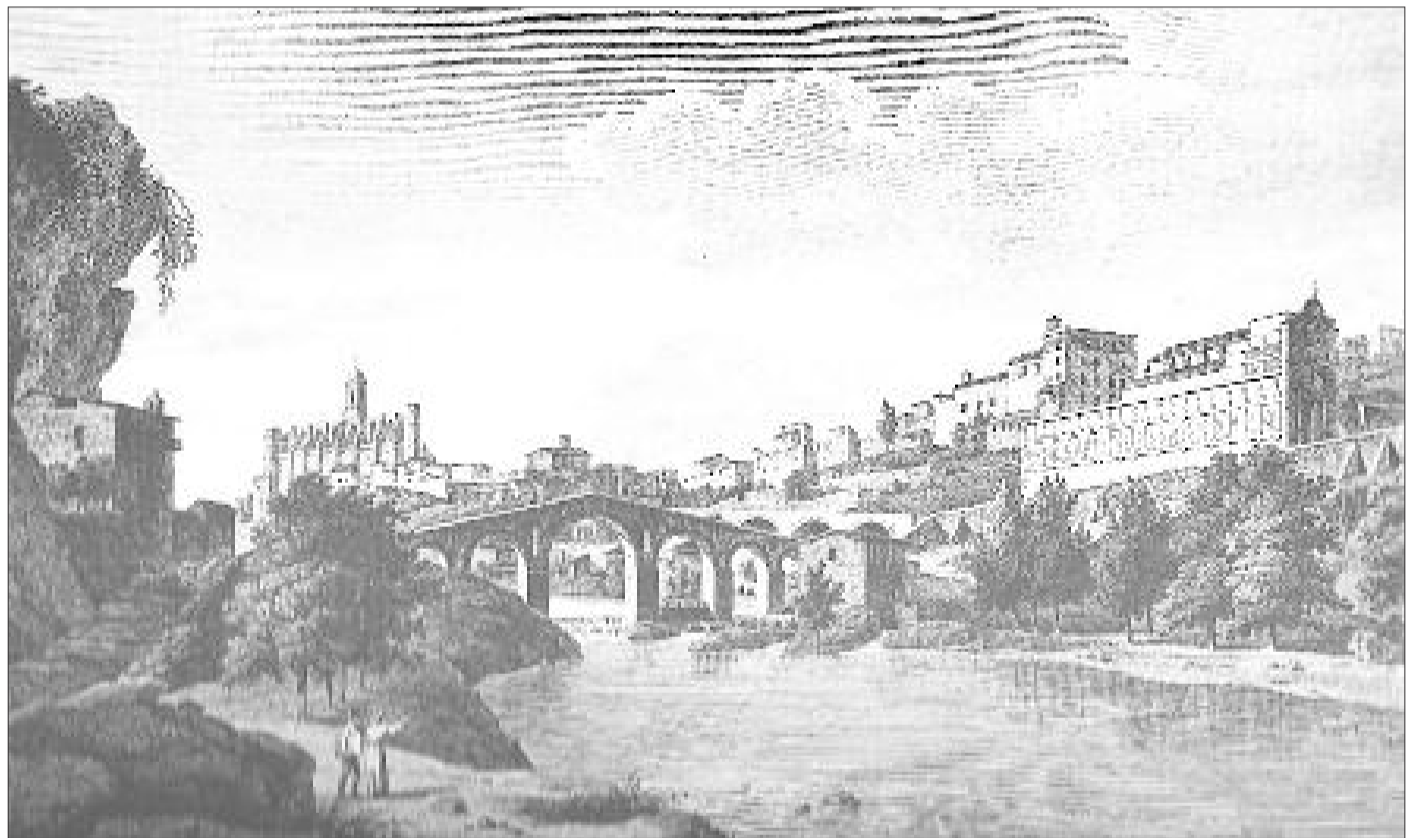
A tocar del Pont Vell i, des de fa segles, hi ha una ermita dedicada a la Mare de Déu de la Guia, que ha sofert diferents canvis d'emplaçament al llarg dels temps. Segons una llegenda, la primitiva ermita de la Guia havia estat una cabana on s'aixoplugaven i guardaven les eines els romans que van construir el Pont Vell. La realitat és que el seu origen data del segle XIV, ja que en un document del 16 de novembre del 1503, Na Magdalena Bastardes encomanava als seus hereus en el seu testament la construcció d'un oratori o pedró «al cap de la pujada qui va del rial del Cardener, venint de Montserrat, al camí que puja cap a Santa Caterina, el qual oratori es faci de pedres i calç i en ella hi sigui venerada la imatge de la beata Maria». Per això a l'ermita també se li deia capella o oratori de Na Bastardes. En molts gravats dels segles XVIII i XIX, com el d'Alexandre de Laborde, es pot veure el seu emplaçament originari i al seu costat la casa de l'ermità i la creu de terme del mateix nom.

La Mare de Déu de la Guia, la festivitat de la qual se celebra per la Mare de Déu de març, era protectora dels viatgers que s'hi encomanaven abans d'emprendre un viatge. També era patrona dels correus, dels pescadors de canya i protectora dels que es banyaven al bullidor.

Segons la tradició, quan sant Ignasi de Loiola va arribar a Manresa, el 25 de març del 1522, procedent de Montserrat, hi va pregar abans d'entrar a la ciutat pel Pont Vell. També ho va fer altres vegades durant la seva estada a la nostra ciutat.

Aquesta relació amb el sant explica una tradició popular que diu que la Mare de Déu de la Guia sempre mira cap a la Cova de Sant Ignasi i encara que la canviïs de posició, la imatge es torna a girar cap a la Cova.

Sembla que a principi del segle XIX es va decidir eixamplar la capella, es va fer una subscripció popular, es van aixecar unes parets noves però l'obra es va paralitzar. A

Gravat d'Alexandre Laborde on es veu una panoràmica de la ciutat de Manresa i a l'esquerra hi trobem l'ermita de la Guia

la segona meitat de la dècada dels cinquanta del segle XIX, i amb motiu de la construcció de la línia ferroviària de Barcelona a Manresa, es van fer unes esplanacions al costat del santuari de la Guia que van malmetre molt l'edifici. L'ús de barrinades per trencar les roques va posar en perill la construcció i per això es va treure la imatge de la Verge, que es va portar a la Cova. Com que l'ermita havia quedat molt malmesa, es va decidir enderrocar-la i aixecar-ne una de nova una mica més amunt.

Va ser inaugurada el 23 de març del 1862 i la Verge fou traslladada en una impressionant processó des de la Cova fins a la nova capella. A les quatre de la tarda va sortir de la Cova una processó encapçalada pels

bastoners, gonfarons (estendards) i les banderes de les confraries, fidels, jesuïtes, autoritats civils i militars, el penó principal, la junta del ferrocarril, la comunitat de canonges de la Seu, la junta de restauració del temple i la Verge portada per una colla de devots.

Des de la Cova la comitiva va superar el torrent de Sant Ignasi per la passera que hi havia una mica més amunt del salt dels Gossos i va entrar a la ciutat a través del portal de Mossèn Bosch, actual carrer Galzeran Andreu. Va pujar pel Pòpul, plaça Major, Sant Miquel, Plana de l'Om i va sortir de la ciutat pel carrer de les Piques. Va passar pel pont de Ferro, que s'havia construït feia tres anys, amb motiu de la construcció del ferrocarril, i d'aquí cap a la

nova ubicació.

La façana de l'estació, el pont i els carrers per on va passar el seguici estaven engalanats amb domassos, banderes i cortines de tots colors. També es tiraren tronades, bombes i petards des de diferents punts. Era costum acompanyar les processons amb petards i altres elements de pirotècnia en diferents punts del recorregut. Un cop arribada la Verge a la nova ermita de la Guia es va col·locar al seu cambril, òbviament de cara a la Cova, i la gent va pujar a adorar-la. Segons els diaris del dia «era tanta la multitud de fidels que no es pogueren tancar les portes fins a altes hores de la nit». La capella i la casa de l'ermità van mantenir-se fins a l'any 1921.